

College van Burgemeester & Wethouders van de Gemeente Groningen
p/a Bestuursdienst
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Datum
10 februari 2012

Behandeld door
P. Rienks RA

Ons kenmerk

Onderwerp
Tussen rapportage beoordeling meerjarenperspectief 2012-2016
Groninger Museum

Uw kenmerk

Geachte College,

Conform uw opdracht gedateerd 25 januari jl. rapporteren wij u tussentijds ten behoeve van nadere besluitvorming binnen uw college over onze bevindingen in het kader van het beoordelen van het meerjarenperspectief.

Opdrachtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 25 januari jl. hebben wij de volgende aandachtspunten voor onderzoek in overleg met u en de provincie Groningen gedefinieerd:

- Beoordeel het realiteitsgehalte van het meerjarenperspectief Groninger Museum 2012-2016.
- Betrek daarbij vooral de omvang en samenstelling van het onderhoud. De provincie Groningen legt de verantwoordelijkheid voor het pand en de daarmee gemoeide onderhoudskosten neer bij de gemeente Groningen in haar hoedanigheid als eigenaar van het pand. De provincie Groningen wil inzicht hebben in de aard van de gepresenteerde onderhoudskosten. Hierbij dient zichtbaar te worden welke kosten in het kader van onderhoud betrekking hebben op de museale functie (de huurder) en welke kosten betrekking hebben op de het technische eigendom.
- Beoordeel naast de cijfers ook de aansluiting met de huidige contracten (waaronder subsidie en overig) tussen Groninger Museum enerzijds en provincie en gemeente anderzijds. Stel vast dat deze juist zijn uitgewerkt in het meerjarenperspectief. Betrek daar ook bij de afspraken over bezuinigingen en afbouw accres (provincie).
- Beoordeel ook kritisch de schuldpositie per 31 december 2011, de financieringslasten en de liquiditeitspositie.
- Doe een uitspraak over de financieringsoptie (hypotheek) en de balanspresentatie van

het depot via waardering in de balans. Betrek daarbij ook andere opties en voor zover van toepassing: geef hierbij uw overwegingen.

Tussenrapportage

Deze brief is niet een volledige uitwerking van het gevraagde in de opdrachtbevestiging. Het dient gezien te worden als een beantwoording van een specifiek aan ons voorgelegd voorstel van uw College in het kader van financiële steun aan het Groninger Museum. U hebt gevraagd om deze rapportage, omdat u zich genoodzaakt ziet om op korte termijn hierover te besluiten in het licht van de financiële nood bij het Groninger Museum.

Voorstel tot steun aan het Groninger Museum

De afgelopen weken hebben in het teken gestaan van beoordeling van diverse steunscenario's. Al vrij snel heeft u afstand genomen van de aanvankelijk bestaande optie tot verstrekking van een hypothecaire lening. De reden hiervoor is dat elke vorm van rentebetaling en terugbetaling van deze hypothecaire geldlening slechts een tijdelijke oplossing biedt en de negatieve eigen vermogenpositie niet oplost.

Uw voorstel tot financiële steun behelst nu het volgende:

- De gemeente pleegt een éénmalige kapitaalinjectie ter versterking van het eigen vermogen ten bedrage van € 1.900.000.
- De gemeente betaalt gedurende een periode van 4 jaar (beginnend in 2013) een jaarlijks bedrag van € 76.000 als aanvulling op de bestaande subsidie in het kader van de noodzakelijke transitie uit te voeren binnen het Groninger Museum.

Welke werkzaamheden hebben wij uitgevoerd

U hebt ons gevraagd op basis van het hiervoor verwoorde voorstel u te adviseren of deze steun het Groninger Museum structureel (vanuit financieel perspectief) in staat stelt het museum bedrijf op een adequaat niveau te kunnen blijven uitvoeren. In principe gaat de vraag over het feit dat de financiële steun, ervoor moet zorgdragen dat de risico's op nieuwe ondersteuning voor de komende jaren, in ieder geval de komende 5 jaar, maar feitelijk voor een veel langere periode, hiermee vrijwel uitgesloten zijn. Anders geformuleerd: Het Groninger Museum is na deze kapitaalinjectie, aangevuld met de transitievergoeding in continuïteit in staat om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Wij hebben daartoe de cijfers beoordeeld uit het meerjarenperspectief 2012-2016 opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het Groninger Museum.

Wij hebben via de controller van het Groninger Museum de volgende informatie verkregen:

1. Meerjarenperspectief 2012-2016.
2. Liquiditeitsoverzicht 2012-2016.
3. Overzicht voorziening groot onderhoud museum voor de “binnenkant”.
4. Formatieoverzicht en ontwikkeling vanaf 2012 tot en met 2016.
5. Berekening van het bedrag van de reorganisatievoorziening.

De meerjarenonderhoudsraming wordt opgesteld en bijgehouden door de dienst RO/EZ van de gemeente Groningen. Wij hebben deze gegevens opgevraagd en ontvangen.

Gezien het belang van inzicht in de werkelijke cijfers over 2011, hebben wij de controller gevraagd ons een uitdraai te verstrekken van het grootboek over 2011. Wij hebben dit overzicht in vorm van een voorlopige balans en winst-en verliesrekening ontvangen. De controller benadrukt richting ons dat het hier gaat om zeer voorlopige cijfers die nog onderwerp van beoordeling en mogelijk verandering zijn.

Gezien de betekenis van deze cijfers bij de beoordeling van het meerjarenperspectief hebben wij deze gegevens expliciet gebruikt bij onze beoordeling.

In het meerjarenperspectief is één van de aandachtspunten van het HEC rapport uitgewerkt, namelijk het afboeken van de onderhanden projecten voor presentaties. Wij zijn van mening dat in het kader van de beoordeling van de exploitatie en de beoordeling ervan op jaarbasis deze benadering ons als niet realistisch voorkomt vanuit verslaggevingsperspectief. Wij hebben in onze beoordeling deze geëlimineerd.

Verder merken wij op dat in het meerjarenperspectief in het jaar 2011 de volgende zaken zijn verwerkt:

- Als bate is een bedrag van € 297.000 verwerkt, welke een kwijtschelding van een lening van de Stichting Kunst, Economie & Oudheden zou betreffen. Wij moeten hiervan nog vaststellen dat deze kwijtschelding ook inmiddels is geëffectueerd.
- Als last is een bedrag verwerkt bestaande uit een vordering op het fonds K&O voor een bedrag van circa € 235.000.
- Als last is verwerkt een bedrag van € 433.000 in het kader van een reorganisatievoorziening.

Voor de controle van het overlegde cijfermateriaal hebben wij gebruik gemaakt van een eigen opzet en presentatie van de informatie die inzicht geeft in:

- Eigen inkomsten versus subsidies.
- Omzet elimineert die feitelijk geen omzet is, bijv. omzet collecties
- De liquiditeitsontwikkeling per jaar laat zien

- Een afzonderlijke berekening maakt van de rente per jaar.

Perspectief 2012-2016

Het perspectief laat het volgende beeld zien:

- Er wordt minder geld uitgegeven aan presentaties, veelal de basis voor de publieksopbrengsten uit hoofde van entreegelden.
- De bezoekersaantallen zijn nagenoeg onveranderd en worden blijkbaar niet beïnvloed door lagere uitgaven voor presentaties.
- De formatie van het Groninger Museum wordt in 2012 met 7 fte's teruggebracht. Derhalve dalen de personeelskosten in rap tempo.
- In de cijfers wordt vanaf 2012 een onderhoudsvoorziening opgebouwd voor het museum en het depot. De onderbouwing van de voorziening voor het museum laat zien dat het gaat om het artistieke binnenwerk van het museum. Voor het depot gaat het om niet periodieke bestedingen verband houdende met het eigendom.

De algemene indruk is dat het beeld te rooskleurig is weergegeven, omdat de combinatie van minder geld voor presentaties, in het perspectief niet leidt tot een daling van de publieksopbrengsten, terwijl daarenboven een forse reductie van de formatie wordt gerealiseerd. Een vlugge suggestie is dat meer of minder uitgaven aan presentaties geen tot weinig invloed heeft op het aantal bezoekers in het overlegde meerjarenperspectief. Wij baseren ons daarbij ook op de ervaringen van voorgaande jaren en de bestedingen voor presentaties in 2011, in relatie met de publieksopbrengsten.

Vanuit de uitgangspunten in het overlegde meerjarenperspectief hebben wij een controleberekening gemaakt gericht op de ontwikkeling van de liquiditeit.

De beoordeling heeft dus feitelijk plaatsgevonden op het meerjarenperspectief 2012-2016 opgesteld door het Groninger Museum, gecorrigeerd met de werkelijke, voorlopige cijfers over 2011. Daarna hebben wij uw voorstel tot steun verwerkt.

Onze beoordeling van uw voorstel

Wij zijn van mening dat uw voorstel zoals hiervoor verwoord, het Groninger Museum een solide basis geeft om in continuïteit aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Uiteraard dienen er de nodige maatregelen te worden afgesproken in het kader van financieel beheer en onze optiek ook in het kader van governance.

Het hieronder gepresenteerde beeld van eigen vermogen en liquiditeit voor de jaren tot en met 2016 is gebaseerd op de prognoses van het Groninger Museum zelf. Wij merken daarbij op dat

10 februari 2012

deze in onze visie, zoals hiervoor ook verwoord, te rooskleurig zijn, als basis voor het meerjarenbeleid. Wij vinden het verstandig om rekening te houden met lagere bezoekersaantallen. Het hieronder geschetste financiële beeld is echter voldoende robuust.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
(Bankkrediet)/Banksaldo	(457,5)	(380,5)	553,9	549,5	691,5	879,3	1.294,6
Eigen vermogen	(109,0)	(1.342,0)	606,4	658,0	854,5	1.040,6	1.353,1
Voorzieningen voor onderhoud	66,6	66,6	197,2	327,9	312,5	373,2	453,8
Rentedragende schulden/(Saldi)	1.492,9	1.845,0	1.732,1	1.619,2	1.506,3	1.393,4	1.280,5
	1.450,5	569,6	2.535,7	2.605,1	2.673,3	2.807,1	3.087,4

Onzekerheden

Wij hechten eraan op te merken dat beoordeling van toekomstgerichte informatie gebaseerd is op aannames en veronderstellingen. Wijzigingen in veronderstellingen en aannames kunnen leiden tot andere uitkomsten en daarmee een andere beeld oproepen dan hierboven geschetst.

In bovenstaande opstelling is rekening gehouden met voorlopige cijfers over 2011. Deze zijn uiteraard voorlopig en niet onderhevig geweest aan accountantscontrole.

Vertrouwende u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

P. Rienks RA

